

Kirjastojen Agenda 2030 tavoitteet – työpaja

**Third Rock
26.04.2023**

Agenda

- 13-13.15 Avaus ja esittäytyminen
- 13.15-13.45 Katsaus ajankohtaisiin vastuullisuusaiheisiin
- 13.45-14.00 Agenda 2030 ja systeeminen muutos
- 14.00-14.10 Tauko
- 14.10-15.10 Pienryhmätyöskentelyä
- 15.10-15.30 Yhteenveto

Katsaus ajankohtaisiin vastuullisuusaiheisiin

Leo Stranius

THIRD ROCK

Vastuullisuuden kolme numeroa

Mitä pitää ymmärtää toimintaympäristöstä?

6 vuotta

CO₂ emissions (tonnes/sec)

1'337

time left until CO₂ budget depleted

year month day hour min sec

6 4 9 5 26 45 04

CO₂ budget left (tonnes)

268'414'559'168

2022 UN BIODIVERSITY CONFERENCE

COP 15 - CP/MOP10-NP/MOP4

Ecological Civilization-Building a Shared Future for All Life on Earth

KUNMING – MONTRÉAL

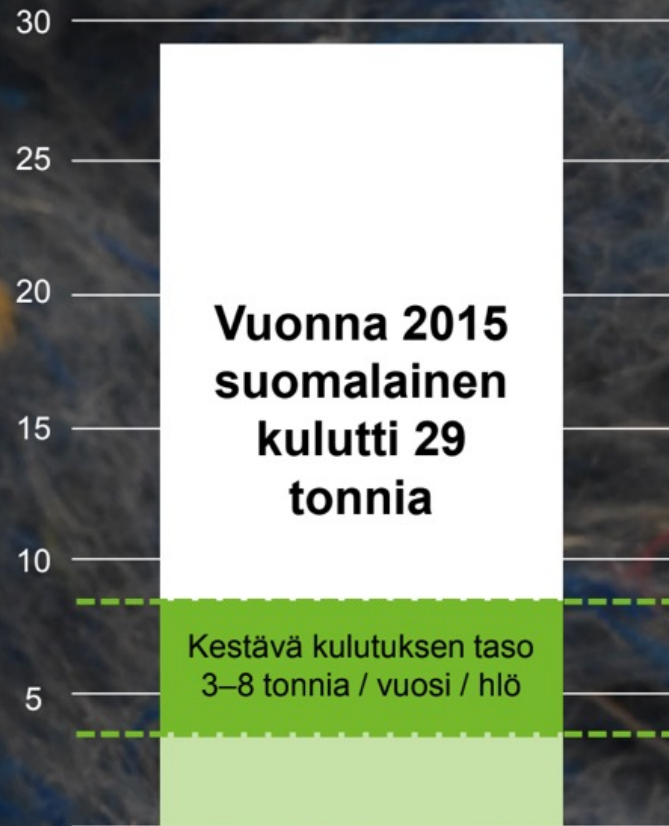
30%

2030

1/10

Raaka-aineita kulutetaan Suomessa jopa kymmenen kertaa enemmän kuin kestävä taso sallisi.

tonnia / vuosi / hlö

Vastuullisuuden trendit

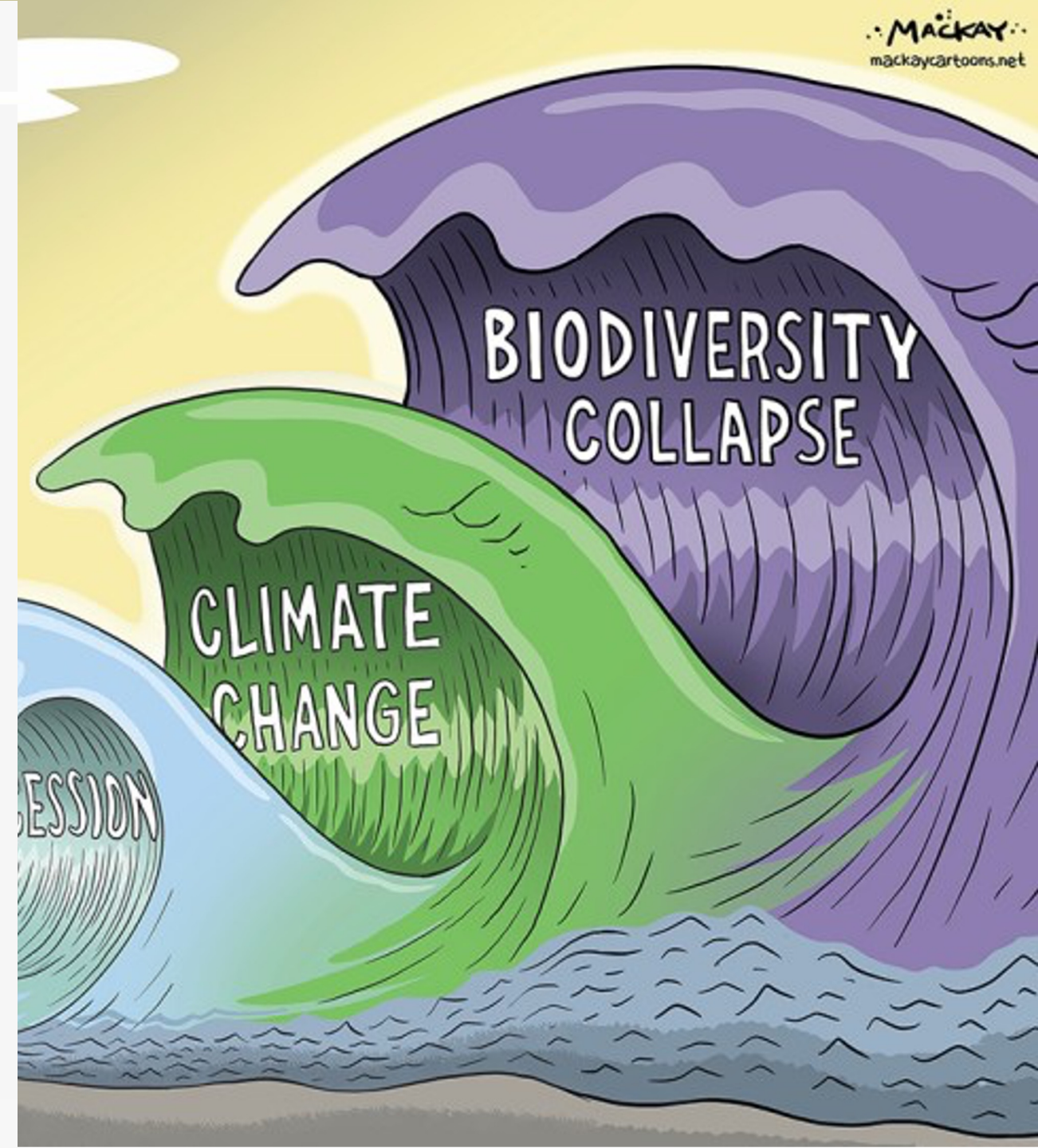
TOP 10 Global Risks by Severity Over the next 10 years

Risk categories

■ Economic	■ Environmental	■ Geopolitical	■ Societal	■ Technological
--	--	--	---	---

Source:
World Economic Forum Global Risks Perception Survey 2022-2023.

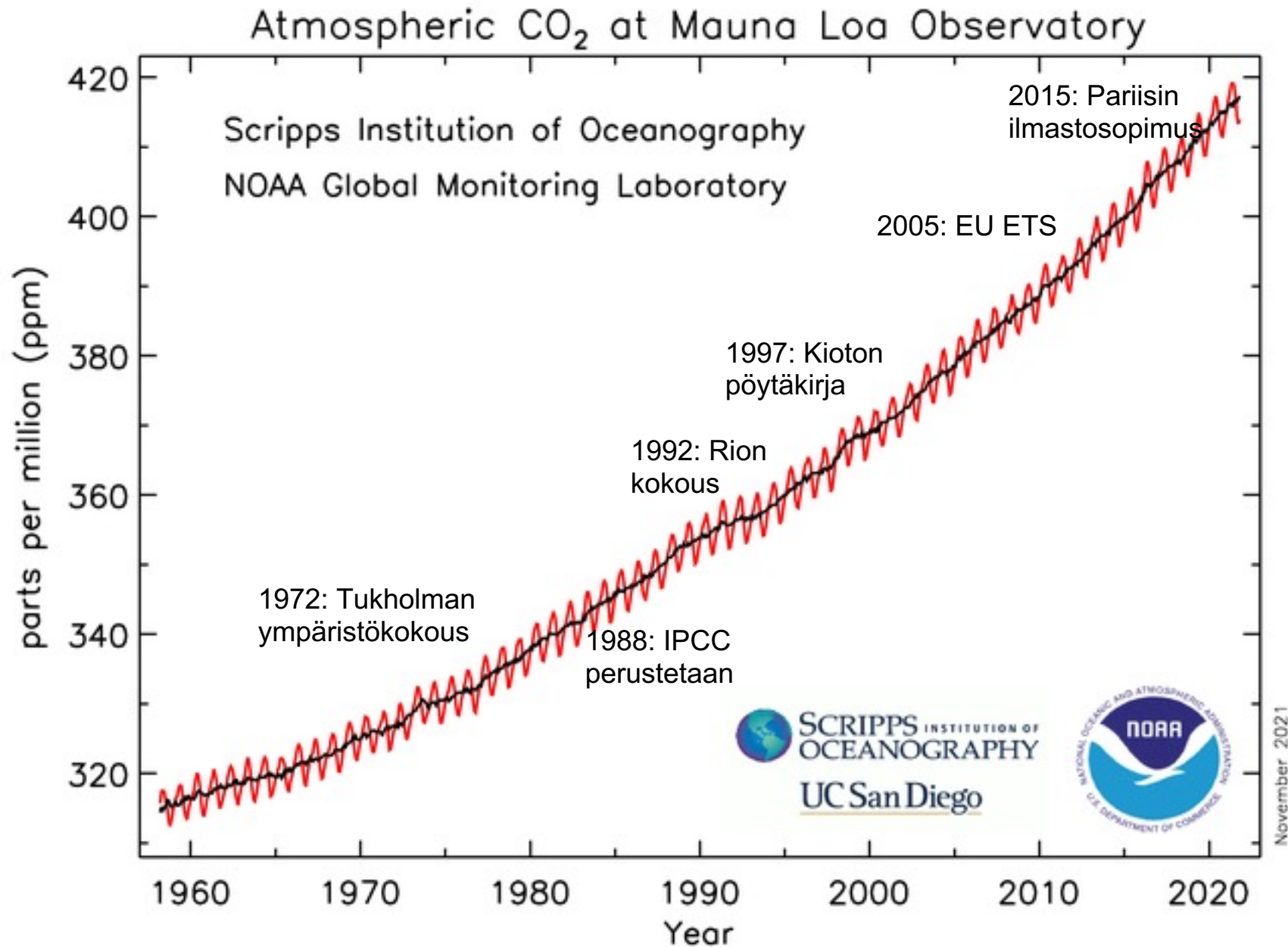

Luontokato kiihtyy

- **68%** villieläinten kannat tippuneet 50 vuodessa (Living Planet)
- **25%** hyönteisistä hävitetty viimeisen 30 vuoden aikana (Science-tiedelehti)
- **20%** kasvilajeista uhanalaisia (IPBES)
- **14%** koralleista kuollut 12 vuoden aikana (IUCN)
- **34,5%** Suomen sammalista uhanalaisia ja **35%** linnuista (Punainen kirja)
- **38-46%** monimuotoisuudesta hävitetty 2050 mennessä (IPBES)

Pysäytetään
luontokato
~~2010 2020~~
2030

Hiilidioksidin määrän pitoisuus ilmakehässä ylitti turvallisen rajan vuonna 1987.

Kun ilmakehän hiilidioksidipitoisuus viimeksi oli yli 400 ppm (2,6-5,3 miljoonaa vuotta sitten), oli ilmasto 3–4 astetta kuumempi, meren pinnat olivat noin 15–20 metriä korkeammalla ja Etelänavan lähistöllä kasvoi puita.

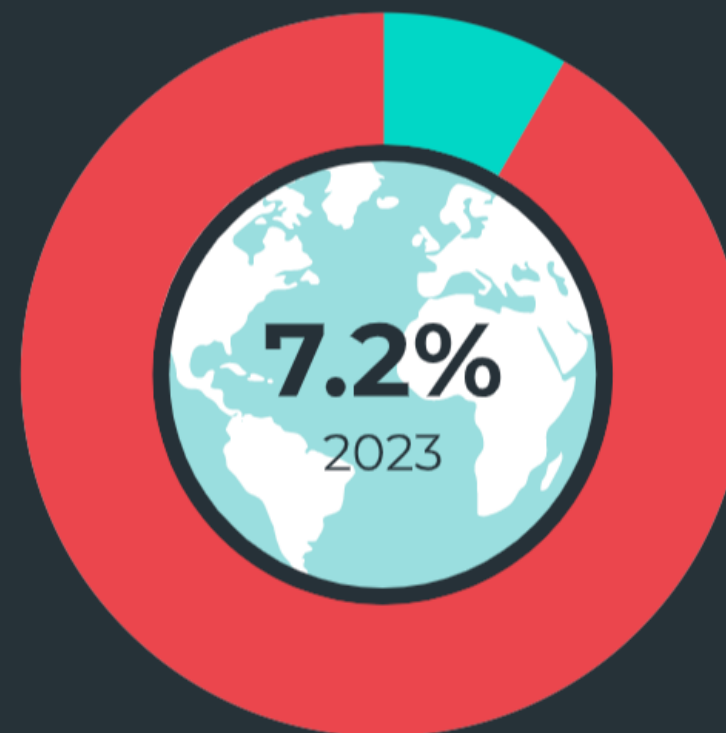

THE GLOBAL ECONOMY IS NOW ONLY 7.2% CIRCULAR

The global situation is getting worse year on year—driven by rising material extraction and use.

Rising material extraction has shrunk global circularity: from 9.1% in 2018, to 8.6% 2020, and now 7.2% in 2023. This leaves a huge Circularity Gap: the globe almost exclusively relies on new (virgin) materials.

This means that more than 90% of materials are either wasted, lost or remain unavailable for reuse for years as they are locked into long-lasting stock such as buildings and machinery.

Materials that are cycled back into the global economy after the end of their useful life, otherwise known as secondary materials, account for 7.2% of all material inputs into the economy—this is the Circularity Metric.

Miksi vastuullisuus?

- Kuolleella planeetalla ei ole työpaikkoja, hyvinvointia tai liiketoimintaa
- Vastuullisuus on megatrendi:
 - Sidosryhmät odottavat toimia: asiakkaat, kilpailijat, media, omistajat ja sijoittajat, rahoittajat, työntekijät, kansalaisjärjestöt, julkinen sektori, toimittajat
- Lainsäätäjät vaativat – tulossa lisää uusia sääntelyä

Kyseessä on pysyvä toimintaympäristön muutos ja sitä kautta vastuullisuuden pitää olla osa organisaation strategista johtamista.

EU:n keskeisimmät vastuullisuushankkeet

1

Taksonomia

- Yli 500 henkilön pörssiyrityksiltä sekä pankeilta ja sijoittajilta edellytetään ilmastovaikutusten raportointia.
- Tällä on vaikutusta myös alihankkijoiden valintaan.
- Rahoituksen hinta ja saatavuus riippuu enenevästi myös ilmastovaikutuksista.
- Ilmaston jälkeen laajenee muihinkin kestävyiden osa-alueisiin.

2

Kestävyysraportointi

- Lakisääteinen velvollisuus julkaista yritysraportti osana toimintakertomusta.
- Entistä laajemmat ja yksityiskohtaisemmat raportointi-velvoitteet.
- Koskee aluksi vain suurempia yrityksiä mutta laajenee vaiheittain myös pk-sektoriin.
- Pankit raportoivat lainasalkkunsu ilmastovaikutuksista.

3

Yritysvastuulaki

- Yrityksiä halutaan velvoittaa huolehtimaan myös alihankkijoihensa toiminnan kestävydestä.
- Päähuomio EU:n ulkopuolelle ulottuvissa toimitusketjuissa
- Avaintermi due diligence = 'asianmukaisen huolellisuuden' velvoite (yritysvastuuta koskien)

Lisäksi monia muita hankkeita vastuullisuuteen ja kestävyteen liittyen

- Pakkotyön ehkäisy, työntekijän oikeudet ja tasa-arvo, palkka-avoimuus, minimipalkka, alustatalous ym.
- Ilmastopolitiikka (EU:n Green Deal ym.)

Kehityskaari: Hyväntekeväisyydestä strategiseen vastuullisuuteen

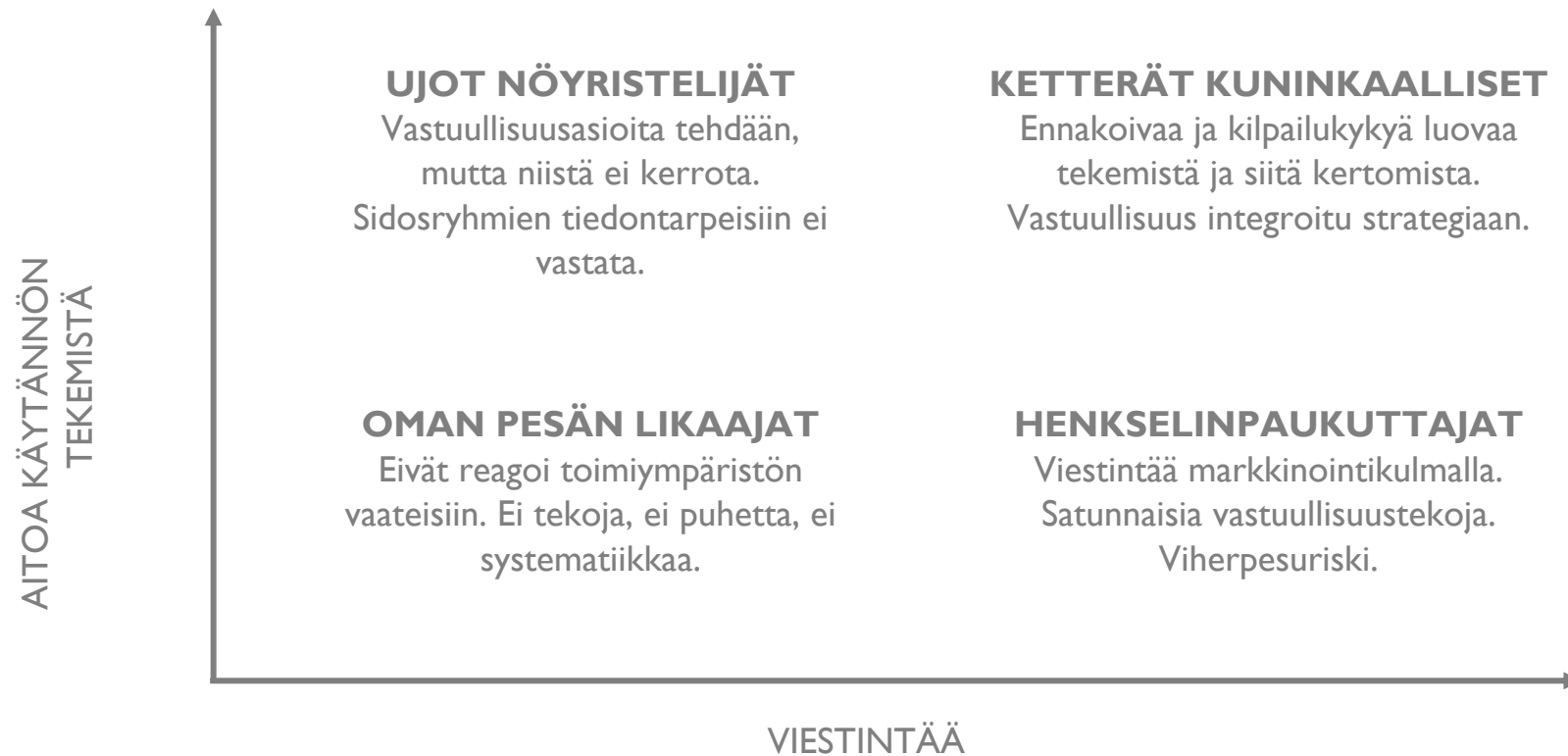

Uskottava toiminta luo pohjan
uskottavalle viestinnälle

Vastuullisen viestinnän peruspalikat

- Jotta organisaatio voi kehittyä vastuullisuustyössään, työn tuloksia tulisi **mitata ja raportoida säännöllisesti**.
- **Sidosryhmät** ovat tärkeä osa organisaation vastuullisuustyötä – sekä sen määrittämisessä että siitä viestinnässä.
 - Vastuullisuustyöstä on hyvä osata kertoa sidosryhmälle **oikealla tavalla ja oikeissa kanavissa**.
- Viestinnän on oltava strategista ja perustuttava **todennettuihin tekoihin**.
- **Organisaation olisi hyvä kertoa ainakin:**
 - Vastuullisuustavoitteensa
 - Olemassa olevan vastuullisuustyön keskeiset alueet
 - Vastuullisuustyön haasteet ja mitä tehdään näiden voittamiseksi

Vastuullisuustyö on käytännön tekemistä ja viestintää

THIRD ROCK

Uskottavuuden elementtejä

Aitous

- Johdon sitoutuminen
- Organisaation tarkoitus

Läpinäkyvyys

- Aktiivinen vuoropuhelu – myös puutteista
- Keskeneräisyyden tunnistaminen

Todennettavuus

- Tavoitteet ja mittarit
- Raportointi

Viisi viherpesun muotoa

I. Viherväittämät

Greenlabelling = yksiselitteiset ja epämääräiset väittämät ja vihreän värin, kasvien, eläinten tai lasten perusteeton käyttö markkinoinnissa

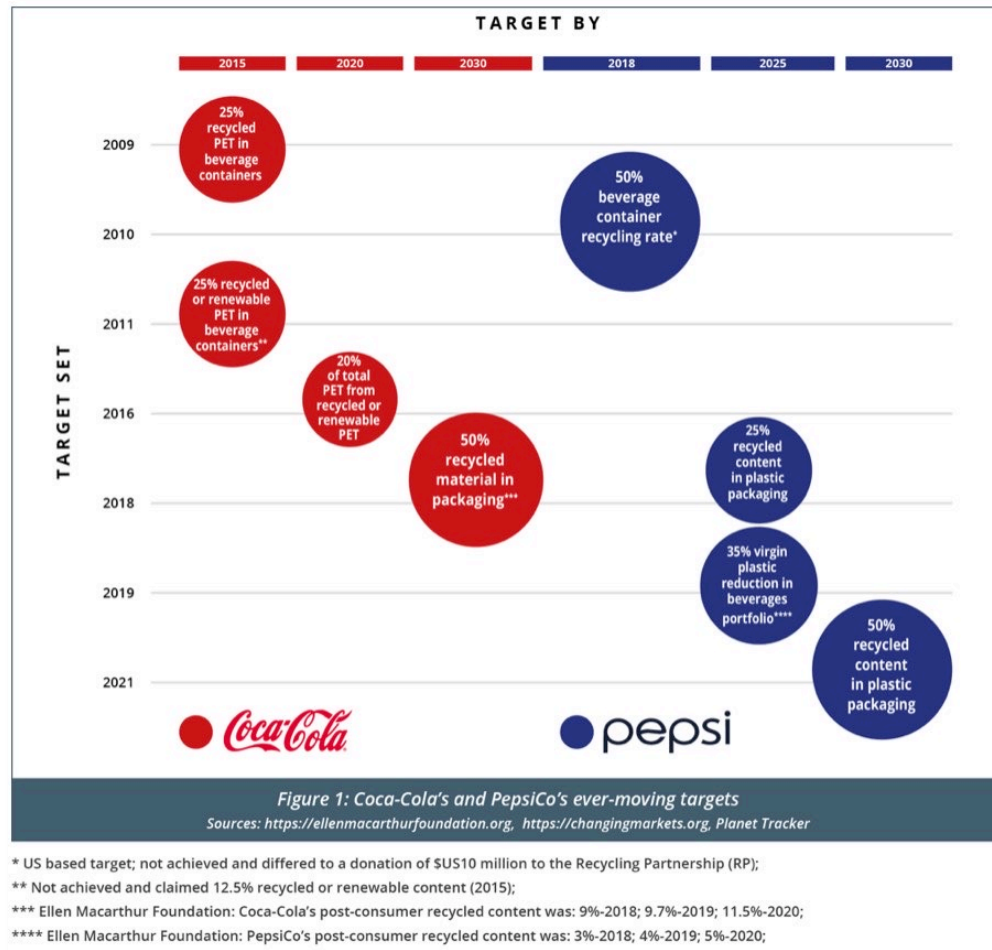
- a) Tavanomaisin viherpesun laji, jota harjoittavat erityisesti monet B2C-yritykset
- b) “Vihreämpi valinta”, “ekologinen”, “vastuullinen”
- c) “Hiilineutraali” (sisältää vain pienen osan päästöistä ja/tai hiilineutraalius toteutettu huonolaatuisella kompensoinnilla)

Greenwashing: Unilever laundry detergent ad campaign banned in the UK

2. Vesittäminen

Greenrinsing = vastuullisuustavoitteiden muuttaminen ennen kuin tavoitteet on saavutettu (ja tästä vaikeneminen)

- Kuuluisia esimerkkejä: Coca Cola, PepsiCo
- Pienimuotoisesti tähän syyllistyvät lukuisat organisaatiot, joille vastuullisuus on päälleliimattua eikä aihe ole jatkuvasti johdon agendalla. Vasta uutta vastuullisuusraporttia tehdessä huomataan, mitä tuli luvattua edellisenä vuonna. Tällöin saatetaan joko tehdä hätäisesti jokin hanke, jonka avulla voidaan väittää tavoite saavutetuksi, tai tavoitetta muutetaan tai se hylätään. Harvoin yritykset myöntävät avoimesti, että tavoitetta ei saavutettu ja esittävät toimenpiteet, kuinka vastaavalla vältytään jatkossa.

3. Viherpiilottelu

Greenhushing = tarkoituksellinen ympäristövaikutusten piilottelu tai raportoimatta jättäminen

- a) Tätä harjoittavat erityisesti lentoyhtiöt, öljy-yhtiöt, pankit ja rahoituslaitokset
- b) Yrityksillä on kaukaiset Net Zero –tavoitteet, mutta tavoitteiden edistymisestä tai konkreettisista toimenpiteistä ei anneta tietoja, tavoite on täysin ristiriidassa todellisen liiketoimintastrategian kanssa tai tavoite on laskettu epärealistisen teknologisen kehityksen varaan

TotalEnergies sued for alleged greenwashing

The French energy group has been targeted for its intended investments into fossil fuels, despite its carbon neutral by 2050 commitment.

4. Vihervalokeila

"ON VAIKUTTAVAA, ETTÄ UUDEN
BMW iX:N VERHOILUN VALMISTUKSESSA
ON KÄYTETTY MERESSÄ KELLUNEITA
MUOVIPULLOJA JA VANHOJA
KALAVERKKOJA.*"

/ Paula Vesala

Vastuullisuus on meitä eteenpäin ajava voima. Siinä on kyse muustakin kuin päästöistä. BMW:n tavoitteena on lisätä kierrätysmateriaalien osuutta autoissaan jopa 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä, jotta tulevatkin sukupolvet voivat nauttia ajamisen ilosta.**

BMW iX. EU-yhd. energiantarve: 19,4-23,0 kWh/100km (WLTP). CO₂-päästö: 0 g/km.
*BMW käyttää ECONYL®-lankaa kankaissa, jota käytetään BMW iX:n ja muiden mallien sisäkalusteiden ja lattiamattojen valmistamiseen. ECONYL®-lanka on valmistettu esimerkiksi vanhoista kalaverkkoista ja muusta kierrätysmuovista.
**BMW iX:n valmistuksessa on käytetty 30 % kierrätettyä materiaalia. Auto on 95 % kierrätettävää.

bmw.fi/InfiniteJoy

Greenlighting = vastuullisuusviestinnän kärkeen nostetaan yksittäinen erityisen ympäristöystävällinen piirre

- a) Tätä harjoittaa erityisesti autoteollisuus
- b) Usein muutkin yritykset alleviivaavat tuotteen vastuullista pakkausta tai kuljetusta, vaikka niiden vaikutus olisi marginaalinen itse tuotteeseen verrattuna. Tätä näkee esimerkiksi suomalaisessa ruokakeskustelussa, jossa kauhistellaan tuontiruoan kuljetuksen päästöjä, vaikka todellisuudessa ruoan tuottaminen pohjoisilla leveyspiireillä aiheuttaisi moninkertaisesti suuremmat päästöt kuljetukseen nähden.

5. Vastuunpakoilu

Greencrowding/dodging =

- a) Viestinnässä (ja vastuullisuustoimissa) keskitytään vain “omaan tekemiseen”. Esimerkiksi elektroniikan maahantuoja kehuu henkilöstönsä hyvinvointia, mutta tuotteet valmistetaan korkean ihmisoikeusriskin maissa, tai kauppaketju mainostaa kauppojen ja logistiikan hiilineutraaliutta, vaikka valtaosa päästöistä tulee myydyistä tuotteista.
- b) Toinen esimerkki on näyttävien kansainvälisten sitoumusten allekirjoittaminen ja ratsastaminen sillä, että ”ala” kokonaisuudessaan edistyy esimerkiksi energiantuotannon vihertyessä ilman, että tehdään itse mitään aktiivisia vastuullisuustoimia.
- c) BP:n 2003 julkaisema *Know your carbonfootprint* –kampanjan tavoitteena oli siirtää vastuu ilmastonlämpenemisestä tavallisille kansalaisille.

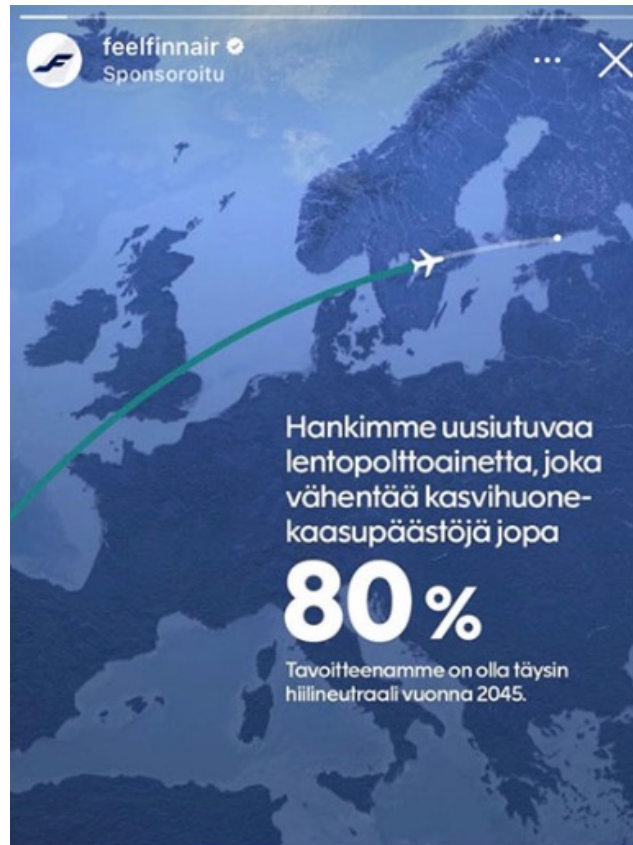
Alliance to End Plastic Waste members accused of ‘greencrowding’

 **Hiilinegatiivinen
2025**

Aiomme olla ensimmäisenä suomalaisyrityksenä hiilinegatiivinen **oman toiminnan osalta** (scope 1 ja 2) jo vuonna 2025.

Vuoden huiputus

FINNAIR 100 | NESTE

”Valtion lentoyhtiö Finnair on mainostanut sosiaalisessa mediassa käyttävänsä Nestein uusiutuvaa lentopolttoainetta, joka yhtiön mukaan ”vähentää kasvihuonekaasupäästöjä jopa 80%”. Lukija saa mainoksesta sellaisen kuvan, että Finnairin lentojen päästöt vähenisivät nyt maagiset 80 prosenttia – että nythän lentomatka on varsinainen ekoteko!

Finnairin vihreäksi maalailema mielikuva on öljynmustasta totuudesta etäämmällä kuin kuin kaukaisimmat matkakohteet Helsinki-Vantaalta. [Helsingin Sanomien mukaan](#) uusiutuvan polttoaineen osuus Finnairin kaikista tankkauksista oli viime vuonna vain 0,2 prosenttia. Jäljelle jääneet 99,8 prosenttia olivat perinteistä, fossiiliperäistä lentopolttoainetta.

Kovin, kovin epäselväksi kuluttajalle jää, miten ihmeessä 80 prosentin päästövähennys saadaan aikaan, jos vain prosentin murto-osa lentokoneiden menovedestä on millään lailla uudenlaista. Yhtä vakuuttavaa olisi houkutella jotakuta juomaan jätevettä, kun sitä on ”puhdistettu” lisäämällä ämpäriin pari tippaa hanavettä.

Finnairin mainonta on näin ollen erittäin harhaanjohtavaa – **klassinen esimerkki viherpesusta.**”

<https://vuodenhuiputus.fi/>

Man announces he will quit drinking by 2050

A Sydney man has set an ambitious target to phase out his alcohol consumption within the next 29 years, as part of an impressive plan to improve his health.

Taylor said it was important not to rush the switch to non-alcoholic beverages. “It’s not realistic to transition to zero alcohol overnight. This requires a steady, phased approach where nothing changes for at least two decades,” he said, adding that he may need to make additional investments in beer consumption in the short term, to make sure no night out is worse off.

Taylor will also be able to bring forward drinking credits earned from the days he hasn’t drunk over the past forty years, meaning the actual end date for consumption may actually be 2060.

To assist with the transition, Taylor has bought a second beer fridge which he describes as the ‘capture and storage’ method.

Kolme ajatusmokaa vastuullisuustyössä

Vältetään näitä!

I.

Kognitiivinen dissonanssi

2.

Suhteellisuudentajun menetys

3.

Vastuunpakoilu

”Onnistumisen kannalta tärkeitä eivät ole ne asiat, joita teet silloin tällöin. Tärkeitä ovat asiat, joita teet säännöllisesti.”

Ei tehdä mitään vs pienet johdonmukaiset ponnistelut

$$(1,00)^{365} = 1,00$$

$$(1,01)^{365} = 37,8$$

$$(1,02)^{365} = 1377$$

Lopuksi: kolme suositusta

1

Valjastakaa
organisaationne
kestävän kehityksen
palvelukseen.

2

Kohdelkaa
sidosryhmiänne niin kuin
toivoisitte itseänne
kohdeltavan.

3

Viestikää
vastuullisuudesta, vaikka
työ olisi kesken – koska
se tulee olemaan aina
kesken.

Agenda 2030

THIRD ROCK

Agenda 2030 ja yritysvastuu

- Tänä päivänä yhä useammat yritykset linkittävät oman liiketoimintansa ja vastuullisuustavoitteensa erilaisiin ylikansallisiin ja kansallisiin kestävän kehityksen ohjelmiin, joista merkittävin on Agenda 2030.
- **Agenda 2030:** YK:ssa sovittu kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma. Sisältää 17 tavoitetta, jotka maiden tulisi saavuttaa 2030 mennessä. Vastuu agendan tavoitteiden saavuttamisesta on maiden hallituksella.

"Hallituksen ohella myös yrityksillä, tutkimuksella ja kansalaisyhteiskunnan toimijoilla on merkittävä rooli tavoitteiden toimeenpanossa. Yritykset vaikuttavat esimerkiksi työntekijöiden työoloihin ja valmistettavien tuotteiden ympäristöystävällisyyteen. [...] Onnistunut Agenda2030:n toimeenpano edellyttää koko yhteiskunnan osallistamista, eli jatkuvaa yhteistyötä ja vuoropuhelua hallituksen ja muiden yhteiskunnan toimijoiden välillä." -kestavakehitys.fi/agenda-2030

Sustainable Development Goals (SDG)

Agenda 2030 -toimintaohjelman 17 tavoitetta.

Yritykset yleensä valitsevat 3-5 omalle yritykselleen tärkeintä ylätavoitetta.

Tavoitteena on usein oman vastuullisuustyön hahmottaminen.

Yritykset käyttävät myös alatavoitteita hyväksi tarkempien teemojen tunnistamiseen. Alatavoitteita on yhteensä 169 ja tavoitteita voi seurata yli 200 globaalin mittarin avulla.

SDG:t viestinnän välineenä

KEHITÄMME VASTUULLISIA TUOTTEITA JA PALVELUITA

- Luomme asiakkaillemme arvoa
- Tuotteiden elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset
- Kyberturvallisuus ja yksityisyyden suoja
- Ratkaisujemme laatu
- Loppukäyttäjien turvallisuus ja esteettömyys

KOHTI KESTÄVÄMPÄÄ TULEVAISUUTTA

- Vastuulliset innovaatiot
- Vastuulliset liiketoimintamallit
- Hiilineutraalit toiminnot

OSALLISTUVAT JA OSAAVAT IHMISET

- Osaamisen kehittäminen
- Oikeudenmukaiset työsuhdekäytännöt
- Monimuotoisuus ja osallisuus
- Työntekijöiden ja alihankkijoiden turvallisuus ja hyvinvointi

HYVÄ YRITYSKANSALAINEN

- Pitkän aikavälin tuotto
- Hyvinvointia verojen ja työpaikkojen kautta
- Eettiset liiketoimintatavat

Kesko

Edistämme YK:n kestävän kehityksen tavoitteita strategiassamme ja vastuullisuustyössämme. Toimintamme tukee kaikkia YK:n 17 kestävän kehityksen tavoitetta.

Olemme tunnistaneet kolme tavoitetta olennaisimmaksi toimintamme ja sidosryhmiemme kannalta:

Tavoite 12: Vastuullinen kuluttaminen ja tuotanto tarkoittaa meille tuotantoketjujen, valikoimien, asiakasviestinnän ja tuotteiden käytön vastuullisuutta.

Tavoite 8: Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu on meille muun muassa K Code of Conductin noudattamista ja toimimista vastuullisena työnantajana 25 000:lle työntekijälle kahdeksassa maassa. Myös toimitusketjujen ihmisoikeuksien hallinta ja suomalaisen tuotannon edistäminen tukevat tavoitetta nro 8.

Tavoite 13: Ilmastotekoihin kuuluvat päästöjen vähentäminen ja energiatehokkuuden parantaminen omassa toiminnassa, etenkin kaupoissa ja logistiikassa. Teemme töitä myös toimitusketjujen sekä tavaroiden ja palvelujen päästöjen vähentämiseksi ja autamme kuluttajia tekemään kestävämpiä valintoja.

Klikkaa alla olevia YK:n kestävän kehityksen tavoitteita ja lue lisää.

Yleisten kirjastojen SDG- tavoitteet

Yleiset kirjastot ovat sitoutuneet YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin

Keskeiset tavoitteemme:

3. Terveyttä ja hyvinvointia: Lukeminen edistää hyvinvointia ja kirjastokortin omistajat elävät pidempään.

4. Hyvä koulutus: Kirjastot tukevat lasten, nuorten ja aikuisten lukemista ja elinikäistä oppimista. Ympäristönäkökulma on mukana satutunneista taidenäyttelyihin ja tapahtumiin.

10. Eriarvoisuuden vähentäminen: Kirjasto on kaikille avoin, ilmainen peruspalvelu. Kirjastot eivät hyväksy kiusaamista tai syrjintää. Kirjastot ovat vastuullisia työnantajia.

11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt: Kirjastot noudattavat kuntien ympäristölinjauksia ja monella kirjastolla on oma ympäristöohjelma, sertifikaatti tai ekotukijärjestelmä.

12. Vastuullista kuluttamista: Kirjasto on kiertotalouden edelläkävijä ja jakamistalouden alusta. Kirjasto tarjoaa tiloja ja välineitä yhteiskäyttöön, mikä vähentää kulutusta.

13. Ilmastotekoja: Kirjastot kierrättävät ja säästävät energiaa. Kirjastot tarjoavat ajantasaista ja luotettavaa tietoa ympäristöasioista ja auttavat tiedon löytämisessä.

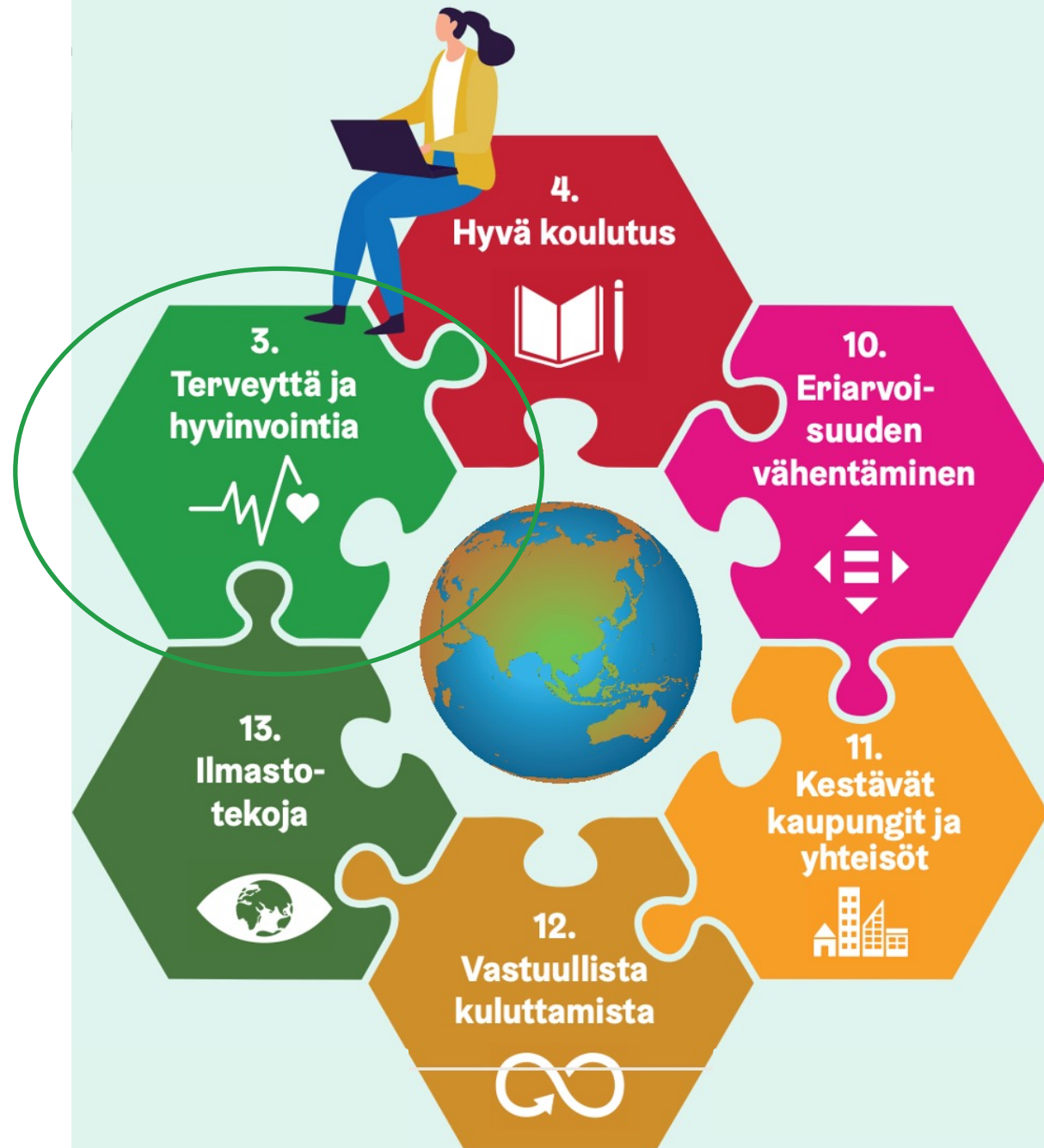

3. Terveyttä ja hyvinvointia

“Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille”

Mitä tämä tarkoittaa kirjastoille?

“Lukeminen edistää hyvinvointia ja kirjastokortin omistajat elävät pidempään”

4. Hyvä koulutus

“Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.”

Mitä tämä tarkoittaa kirjastoille?

“Kirjastot tukevat lasten, nuorten ja aikuisten lukemista ja elinikäistä oppimista.”

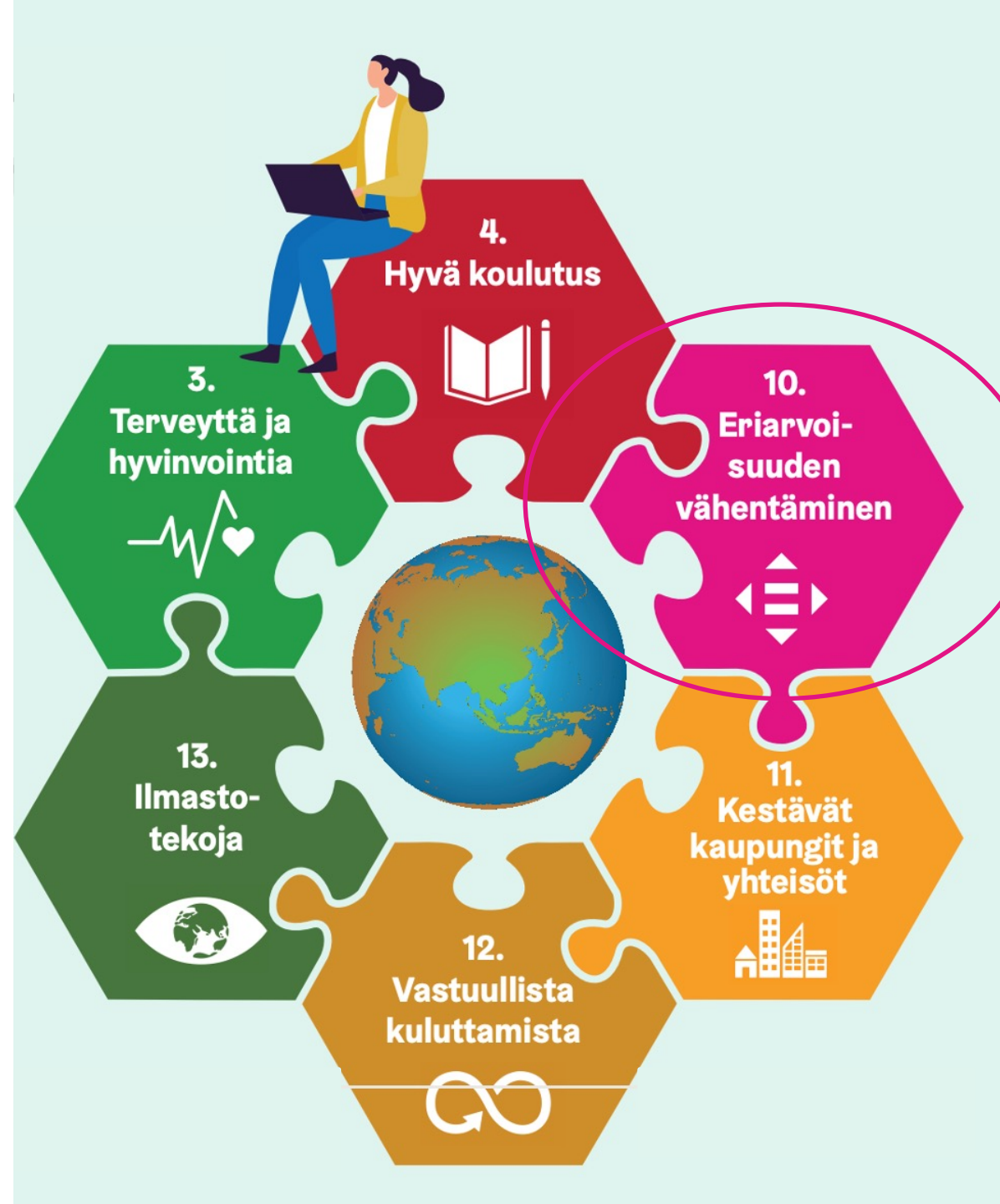

10. Eriarvoisuuden vähentäminen

“Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.”

Mitä tämä tarkoittaa kirjastoille?

“Kirjasto on kaikille avoin ja ilmainen peruspalvelu. Kirjastot eivät hyväksy kiusaamista eikä syrjintää. Kirjasto on vastuullinen työnantaja” ”

11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt

“Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.”

Mitä tämä tarkoittaa kirjastoille?

“Kirjastot noudattavat kuntien ympäristölinjauksia ja monella kirjastolla on oma ympäristöohjelma, sertifikaatti tai ekotukijärjestelmä ”

12. Vastuullista kuluttamista

“Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.”

Mitä tämä tarkoittaa kirjastoille?

“Kirjasto on kiertotalouden edelläkävijä ja jakamistalouden alusta. Kirjasto tarjoaa tiloja ja välineitä yhteiskäyttöön, mikä vähentää kulutusta.”

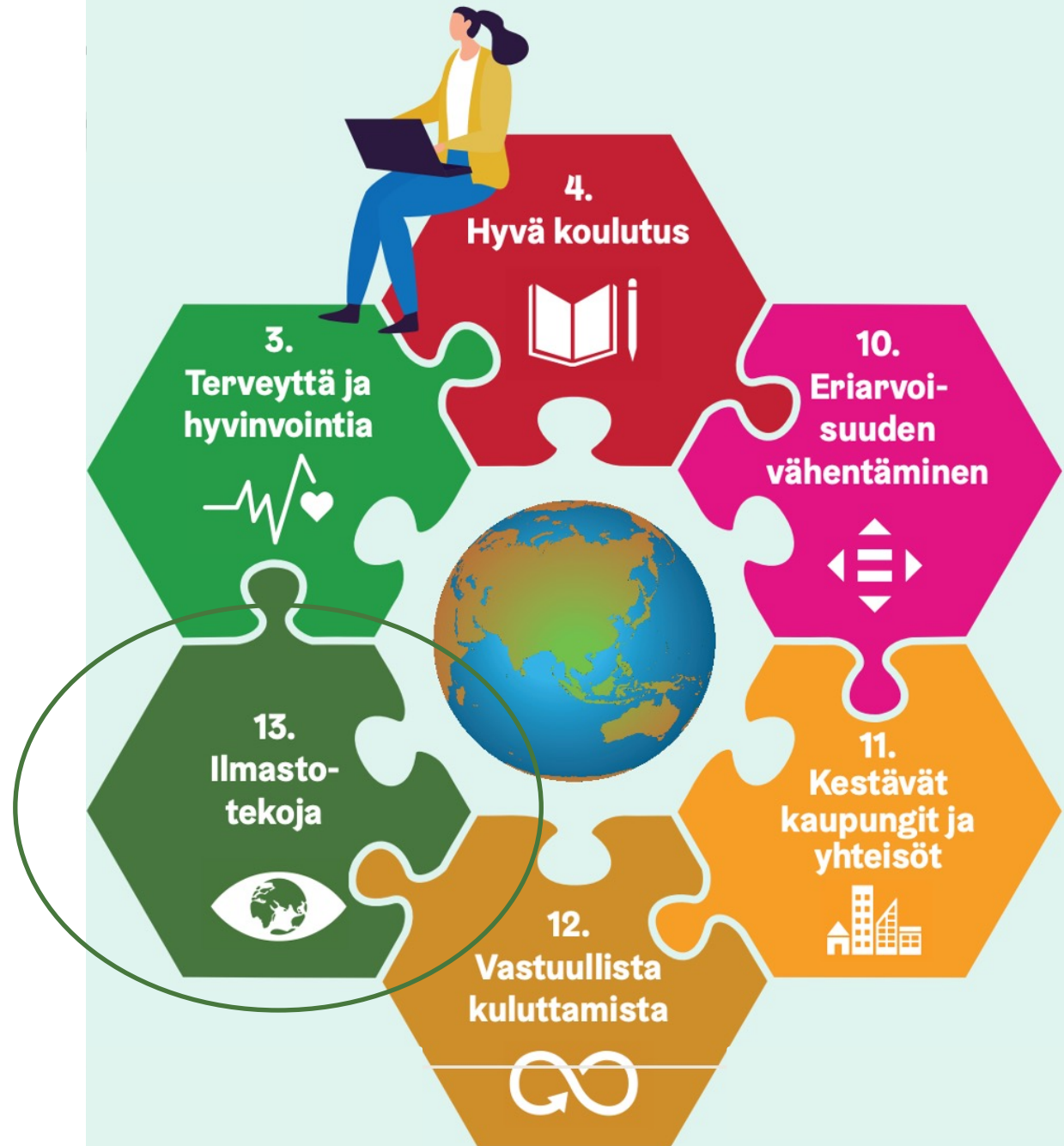

I 3. Ilmastotekoja

“Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.”

Mitä tämä tarkoittaa kirjastoille?

“**Kirjastot kierrättävät ja säästävät energiaa. Kirjastot tarjoavat ajantasaista ja luotettavaa tietoa ympäristöasioissa ja auttavat tiedon löytämisessä.**”

Systeminen ajattelu

THIRD ROCK

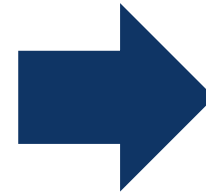
Systeeminen ajattelu

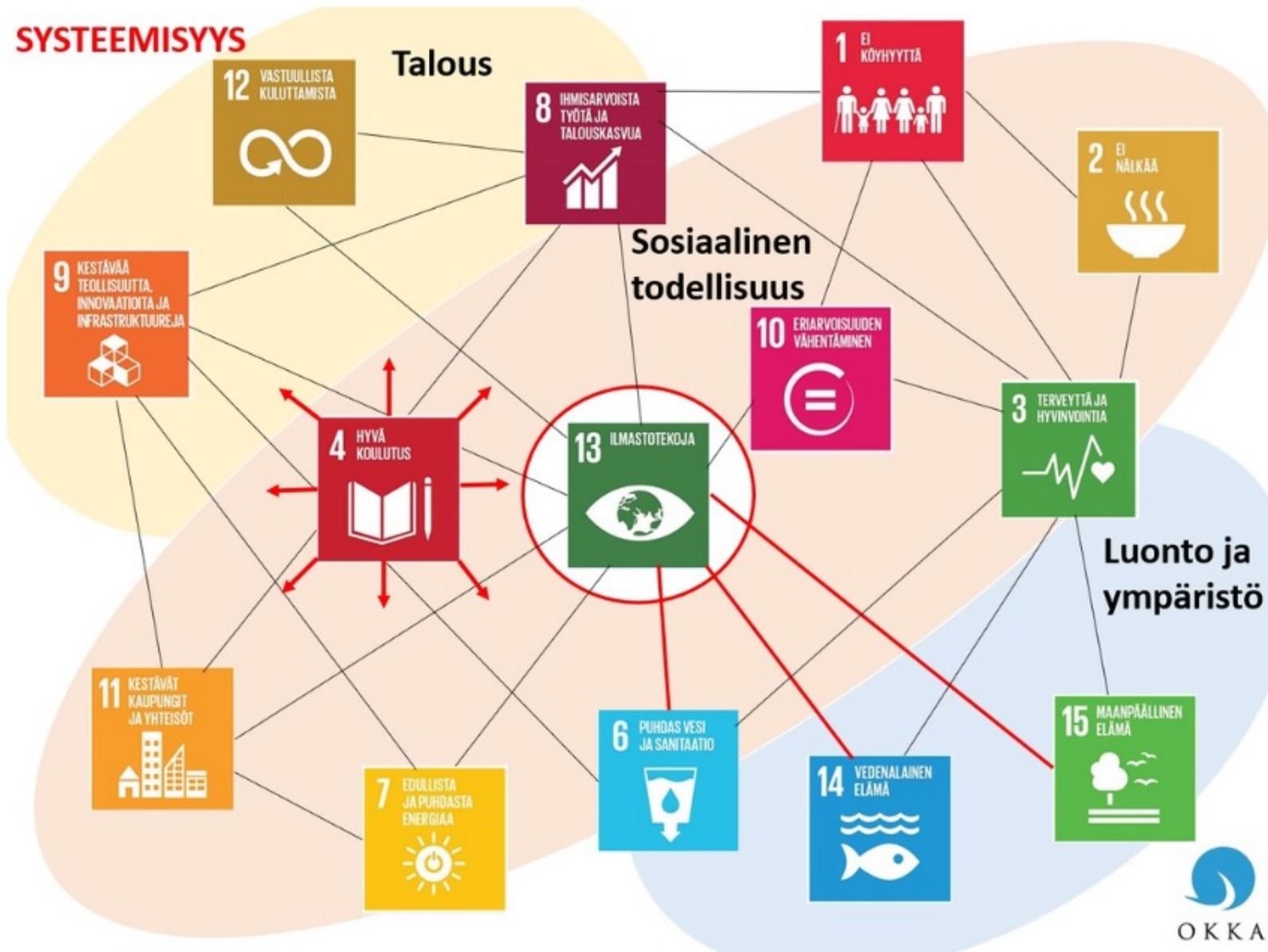
- Systeeminen ajattelu = kokonaisvaltainen tapa tarkastella maailmaa, eli asioiden tarkastelu osana suurempaa kokonaisuutta
 - Esimerkiksi, kasvi osana koko ekosysteemiä
- Systeemiajattelussa maailmaa tarkastellaan valtasuhteiden kautta: miten koko systeemin toiminta vaikuttaa keskenään suorasti tai epäsuorasti vuorovaikutuksessa olevien toimijoiden verkostossa.
- Systeeminen ajattelu on oleellista myös **kestävyysajattelun mukaisen arvohierarkian sisäistämisessä**. Sen lähtökohtana on kestävän kehityksen ulottuvuuksien hierarkkinen rakenne, jossa **talous nähdään alisteisena sosiaaliselle ja ekologiselle kestävyydelle**.

Systememisen ajattelun keskeiset ominaisuudet

- Keskittyminen osien välisiin suhteisiin varsinaisten osien sijaan
- Poikkeava, divergentti ajattelu, joka mahdollistaa samankaltaisuuteen perustuvaa konvergenttia ajattelua laajemman mahdollisuuksien joukon tutkimisen
- Asian tarkastelu kokonaisvaltaisessa kontekstissa sen yksittäisten ominaisuuksien analyysin sijaan
- Huomion kiinnittäminen dynaamiseen muutokseen staattisen maailmankuvan sijaan
- Avointen järjestelmien suosiminen suljettujen sijaan

Agenda 2030 ja systeminen ajattelu

Pienryhmätyöskentelyä

THIRD ROCK

Yleiset kirjastot ovat sitoutuneet YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin

Keskeiset tavoitteemme:

3. Terveyttä ja hyvinvointia: Lukeminen edistää hyvinvointia ja kirjastokortin omistajat elävät pidempään.

4. Hyvä koulutus: Kirjastot tukevat lasten, nuorten ja aikuisten lukemista ja elinikäistä oppimista. Ympäristönäkökulma on mukana satutunneista taidenäyttelyihin ja tapahtumiin.

10. Eriarvoisuuden vähentäminen: Kirjasto on kaikille avoin, ilmainen peruspalvelu. Kirjastot eivät hyväksy kiusaamista tai syrjintää. Kirjastot ovat vastuullisia työnantajia.

11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt: Kirjastot noudattavat kuntien ympäristölinjauksia ja monella kirjastolla on oma ympäristöohjelma, sertifikaatti tai ekotukijärjestelmä.

12. Vastuullista kuluttamista: Kirjasto on kiertotalouden edelläkävijä ja jakamistalouden alusta. Kirjasto tarjoaa tiloja ja välineitä yhteiskäyttöön, mikä vähentää kulutusta.

13. Ilmastotekoja: Kirjastot kierrättävät ja säästävät energiaa. Kirjastot tarjoavat ajantasaista ja luotettavaa tietoa ympäristöasioista ja auttavat tiedon löytymisessä.

Pienryhmissä

- Ryhmä 1: tavoitteet 4. Hyvä koulutus, 10. Eriarvoisuuden vähentäminen, 11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt
- Ryhmä 2: tavoitteet: 12. Vastuullista kuluttamista, 13. Ilmastotekoja. 3. Terveyttä ja hyvinvointia
- Ryhmä 3: tavoitteet 4. Hyvä koulutus, 10. Eriarvoisuuden vähentäminen, 11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt
- Ryhmä 4: tavoitteet: 12. Vastuullista kuluttamista, 13. Ilmastotekoja. 3. Terveyttä ja hyvinvointia

Pohtikaa, jokaisesta tavoitteesta lähtien riippuvuuksia ja takaisinkytkentöjä muihin tavoitteisiin. Riippuvuuksia ja takaisinkytkentöjä pohtiessa, voitte hyödyntää kaikkia YK:n kestävän kehityksen tavoitteita

- Kuvatkaa **sinisillä nuolilla** positiivisia kytkentöjä, joita tavoitteesta seuraa esim. koulutus auttaa saamaan työn, joka tuo rahaa ja parantaa ihmisen taloudellista asemaa, mikä lisää yhteiskunnallisen osallisuuden mahdollisuuksia ja vähentää eriarvoisuutta.
- Kuvatkaa **punaisilla katkoviivoilla** negatiivisia vaikutuksia, esim. talouskasvulla on vahva kytkentä muun muassa luonnonvarojen kulutukseen, ilmastonmuutoksenmuutokseen ja biodiversiteettikatoon. Nämä tekijät muodostavat palautekytkennän, joka heikentää talouskasvun edellytyksiä.

Huom. Jos kaavioon tulee myös muita ryhmässänne tarkasteltavia tavoitteita, ei tarvitse erikseen aloittaa uutta kaaviota kyseisestä tavoitteesta käsin.

Yhteenveto

THIRD ROCK

Kestävän kehityksen tavoitteet osana kirjastojen työtä

Miten tavoitteita voidaan hyödyntää osana kirjastojen työtä?

- Haasteita?
- Mahdollisuuksia?
- Mitä kumppanuuksia toimet vaativat?
- Mikä on kirjastojen rooli kestävässä muutoksessa?

Mitä jäi käteen työpajasta?

- Mitä opit?
- Täyttyivätkö odotukset?

SINUN JA PLANEETTAMME
PALVELUKSESSA.